

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

Toimintasuunnitelma ja budjetti 2020

Tiivistelmä

Sisällysluettelo

Esipuhe	3
Neuvottelut Pohjoismaiden neuvoston kanssa ja saavutettu budjettikompromissi	5
Pohjoismaiden ministerineuvoston budjettikehys vuodelle 2020	6
Budjettikooste 2020 ja 2019	7
Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetin päälinjat	9
Tulosten seuranta ja arviointi Pohjoismaiden ministerineuvostossa	11
Budjetin tulot ja maiden maksusuudet	12
Korkea-asteen koulutuksen maksujärjestelmä	13
Pohjoismaiden ministerineuvoston budjettikehitys	14
Budjetin kehitys vuosina 2009–2020	15
Käyttämättömien varojen kehitys vuosina 2015–2018	16
Likviditeetin kehitys	18
Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetin budjettikohdittain	19
Liite	26
Tietoa tästä julkaisusta	28

Pohjoismaita sekä sisäisesti että ulkoisesti vahvistavaa työtä jatketaan

Pohjoismaiseen yhteistyöhön kohdistuva kiinnostus kasvaa sekä Pohjolassa että muualla maailmassa, ja yhteistyöllä on vankka tuki väestön keskuudessa. Yhteistyötä on uudistettu viime vuosina, ja sen piirissä on käynnistetty useita uusia aloitteita, joiden tarkoituksena on kehittää Pohjoismaiden ministerineuvostoa entistä joustavammaksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi työkaluksi Pohjoismaiden hallituksille. Budjetin kokonaisuus on vuonna 2020 samalla tasolla kuin vuonna 2019. Budjetista rahoitetaan sekä jo hyvin toimivia panostuksia ja hankkeita että uusia toimia.

Pääministerit hyväksyivät 20. elokuuta 2019 uuden vision, jonka mukaan Pohjolasta tulee maailman kestävin ja integroitunein alue. Vaikka uusi visio näkyy kokonaisuudessaan budjetissa vasta vuonna 2021, pyrimme jo nyt työssämme siihen, että visio vaikuttaa kaikkeen Pohjoismaiden ministerineuvoston työhön. Näin ollen uusi visio on budjettivuotta 2020 ohjaava tärkeä johtotähti.

Digitalisaatio, liikkuvuus ja kansainvälinen profilointi 2020

Huhtikuussa 2018 yhteistyöministerit päättivät, että priorisointisignaalit vuoden 2020 budjetissa ovat samat kuin vuonna 2019, eli digitalisaatio, liikkuvuus ja kansainvälinen profilointi. Näiden alueiden panostusten tukemiseksi priorisoidaan budjetin sisällä uudelleen 30,5 miljoonaa Tanskan kruunua. Lisärahoitusta tulee monissa tapauksissa myös asianomaisilta sektoreilta, jolloin panostus on kokonaisuudessaan huomattava.

Esimerkkejä digitalisaatioalueella tehtävistä tärkeistä tukea saavista aloitteista ovat kansallisen eID:n käyttö kaikissa Pohjoismaissa, digitaalisten julkishallinnon ratkaisujen kehittäminen Nordic Smart Government 3.0 -hankkeessa ja yhteistyö 5G:n käyttöönottamiseksi.

Uusi liikkuvuuden toimintasuunnitelma 2019–2021, johon on ensimmäistä kertaa koottu kaikki ministerineuvoston liikkuvuutta edistävät toimet, varmistaa sen, että liikkuvuus on edelleen priorisoitu vuoden 2020 budjetissa ja että priorisoinnin päätarkoituksena on parantaa kansalaisten ja yritysten liikkuvuuden edellytyksiä Pohjoismaissa.

Kiinnostus Pohjoismaita kohtaan kasvaa

Pohjola herättää edelleen suurta kiinnostusta sekä alueen sisällä että sen ulkopuolella. Yhteistyöministerit päättivät lokakuussa 2018 profilointityön arvioinnin perusteella jatkaa Pohjoismaiden kansainvälistä profilointia ja asemointia vuosina

2019–2021. Tämän työn rahoitus jatkuu vuoden 2020 budjetissa. Kansainvälinen yhteistyö sekä EU-asioita koskeva työ ovat myös kaikkien ministerineuvostojen asialistalla.

Vuoden 2020 budjetissa panostetaan edelleen kestävyyteen, keskiössä erityisesti tuotanto ja kulutus (SDG12) osana globaalien ilmastoneuvottelujen yhteispohjoismaista seurantaa ja pääministereiden tammikuun 2019 julkilausumaa, joka koskee pohjoismaisen yhteistyön lisäämistä hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Elokuun 2019 visiojulistuksessa korostetaan lisäksi, että ilmastotyö on jatkossa yhä tärkeämpi osa pohjoismaista yhteistyötä.

Vuoden 2020 budjetista näkyy selkeästi, kuinka budjetin odotetaan tukevan monialaisia strategioita, jotka koskevat kestävää kehitystä, lapsia ja nuoria sekä tasa-arvoa. Nyt on myös aikaisempaa helpompaa vertailla tavoitteita ja saavutettuja tuloksia, sillä ne näkyvät selkeästi vuoden 2018 budjettikohdista.

Esipuhe: Paula Lehtomäki, Pohjoismaiden ministerineuvoston pääsihteeri

Kuva: Kristian Septimius Krogh/norden.org

Neuvottelut Pohjoismaiden neuvoston kanssa ja saavutettu budjettikompromissi

Syksyllä 2019 Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston välillä käytiin poliittiset neuvottelut ministerineuvoston budjettiehdotuksesta. Neuvottelut johtivat seuraaviin muutoksiin/tarkennuksiin vuoden 2020 budjetissa:

1. että ministerineuvoston budjetissa otetaan paremmin huomioon visio, jonka mukaan Pohjolasta tulee maailman kestävin alue 10 vuoden kuluessa.
2. että jatkossakin priorisoidaan pohjoismaisia toimia antibioottiresistenssin yleistymistä vastaan.
3. että pohjoismaista yksityisoikeudellista yhteistyötä priorisoidaan Lorange Backerin raportin suositusten mukaan.
4. että varataan 200 000 Tanskan kruunua pohjoismaiseen yhteistyöhön rakennusmääräysten yhtenäistämiseksi ja yksinkertaistamiseksi sekä kestävän rakentamisen edistämiseksi.
5. että Norden i skolan -oppimisalustan rahoittamiseen korvamerkitään 1 miljoona Tanskan kruunua yhteistyöministeriöiden budjettikohdasta FNF (Norden-yhdistysten liitto) ja 300 000 Tanskan kruunua MR-U:n budjetista. Todetaan myös, että Pohjoismaiden ministerineuvoston myöntämän organisaatiotuen lisäksi FNF:n odotetaan oman budjettiennusteensa 2020 mukaisesti varaavan samaan tarkoitukseen 200 000 Tanskan kruunua. Näin Norden i skolanille kohdennetaan 1,5 miljoonaa Tanskan kruunua.

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjettikehys vuodelle 2020

Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2020 kokonaismenokehys on **967 547 000 Tanskan kruunua** (vuoden 2020 hinnoin), eli reaalinen budjettikehys ei muutu vuoteen 2019 verrattuna.

Kehyksen erittely:

Kokonaiskehysten rakenne	tuhatta Tanskan kruunua
Vuoden 2020 hyväksytty budjetti vuoden 2019 hinnoin	956 679
Vuoden 2020 hintatason mukainen inflaatiokorjaus	16 580
Valuuttakurssikorjaus	-5 712
Yhteensä vuoden 2020 hinnoin	967 547

Vuoden 2020 budjettiin tehdään hintojen nousun vuoksi 16 580 000 Tanskan kruunun inflaatiotarkistus, joka vastaa keskimäärin 1,7 prosentin inflaatiota. Laitosten määrärahojen muunnos kansallisista valuutoista Tanskan kruunuiksi pienentää budjettia 5 712 000 Tanskan kruunua. Tällä ei kuitenkaan ole reaalista vaikutusta budjetin kokoon (tai maiden maksuosuuksiin) eikä laitosten määrärahojen suuruuteen. Valuuttakursseja käytetään ainoastaan silloin, kun sijaintimaan valuuttana maksettavat laitosten määrärahat muunnetaan Tanskan kruunuiksi. Seuraavalla sivulla on vuoden 2020 budjettikehysten sektorikohtainen jakauma.

Budjettikooste 2020 ja 2019

	Budjetti 2020	Budjetti 2019	Erotus Nimellinen	Erotus Korjattu
1. Yhteistyöministerit (MR-SAM)	267 083	265 713	1 370	-2 810
a. Priorisointibudjetti	90 254	90 990	-736	-1 443
b. Kansainvälinen yhteistyö	59 968	61 010	-1 042	-2 000
i. Toimistojen osuus*	15 624	16 108	-484	-700
c. Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteiset toiminnot ja sihteeristö	116 861	113 713	3 148	633
i. Sihteeristön osuus (ministerineuvoston sihteeristö)	82 036	80 903	1 133	0
2. Koulutus- ja tutkimusministerineuvosto (MR-U)	224 723	222 086	2 637	-160
a. Yleiset tutkimus- ja koulutusaloitteet	4 498	4 463	35	-40
b. Poliitiikan kehittäminen ym.	15 723	15 460	263	0
c. Liikkuvuus- ja verkosto-ohjelmat	86 356	85 033	1 323	-120
d. NordForsk (laitos)	97 459	96 789	670	0
e. Muu tutkimus	20 687	20 341	346	0
3. Sosiaali- ja terveystieteiden ministerineuvosto (MR-S)	42 331	41 799	532	600
i. Pohjoismaiden hyvinvointikeskuksen osuus (laitos)	18 786	19 247	-461	0
4. Kulttuuriministerineuvosto (MR-K)	180 255	181 622	-1 367	-3 180
a. Yleiset kulttuuripanostukset	53 516	56 002	-2 486	-3 380
b. Lapset ja nuoret	6 489	6 381	108	0
c. Elokuva ja viestimet	31 464	32 410	-946	-1 472
d. Taideala	32 691	31 944	747	200
e. Pohjoismaiset kulttuuritalot (laitokset)	47 754	48 156	-402	0
f. Muut kulttuuripanostukset	8 341	6 729	1 612	1 472
5. Maa- ja metsätalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikeasiain ministerineuvosto (MR-FJLS)	43 926	42 125	1 801	1 990
a. Kalastus	6 660	6 611	49	-62
b. Maa- ja metsätalous	30 041	28 588	1 453	1 874
i. NordGenin osuus (laitos)	22 388	20 937	2 451	2 000
c. Elintarvikkeet	7 225	6 926	299	178
6. Tasa-arvoasiain ministerineuvosto (MR-JÄM)	11 671	9 376	2 295	2 100

7. Kestävän kasvun ministerineuvosto (MR-TILLVÄXT)	131 921	129 593	2 328	1 280
a. Elinkeinopoliittikka	86 241	84 763	1 478	680
i. Nordic Innovationin osuus (laitos)	65 450	67 589	-2 139	-2 589
b. Energiapolitiikka	12 832	12 407	425	300
i. Pohjoismaisen energiantutkimuksen osuus (laitos)	9 115	9 052	63	0
c. Aluepolitiikka	32 848	32 423	425	300
i. Nordregion osuus (laitos)	10 293	10 545	-252	0
8. Ympäristö- ja ilmastoasiain ministerineuvosto (MR-MK)	47 555	47 180	375	-420
9. Työelämäalan ministerineuvosto (MR-A)	15 223	14 373	850	600
i. Pohjoismaisen työsuojelukoulutusinstituutin (NIVA) osuus (laitos)	3 617	3 562	55	0
10. Talous- ja rahapolitiikan ministerineuvosto (MR-FINANS)	1 634	1 607	27	0
11. Oikeusyhteistyön ministerineuvosto (MR-LAG)	1 225	1 205	20	0
Pohjoismainen budjetti yhteensä	967 547	956 679	10 868	0

*Ministerineuvoston Viron-, Latvian-, Liettuan- ja Luoteis-Venäjän-toimistot

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetin päälinjat

Pohjoismaiden ministerineuvosto on Pohjoismaiden hallitusten välisen virallisen yhteistyön foorumi. Ministerineuvoston työtä säätelee Helsingin sopimus vuodelta 1971.

Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajuus kiertää vuosittain maiden välillä. Vuonna 2020 puheenjohtajuus siirtyy Islannin jälkeen Tanskalle.

Pohjoismaisilla yhteistyöministereillä (MR-SAM) on päävastuu Pohjoismaiden ministerineuvoston työn koordinoinnista. Yhteistyötä tehdään lisäksi kymmenessä eri alan ministerineuvostossa sekä ad hoc -digitalisaatioministerineuvostossa.

Pohjoismainen yhteistyö halutaan säilyttää myös jatkossa Pohjoismaiden hallitusten dynaamisena ja tarkoitukseensa sopivana työkaluna, minkä eteen tehdään työtä myös vuonna 2020. Pohjoismaisen budjetin kokonaisuus pysyy vuoden 2019 tasolla. Pohjoismaiset yhteistyöministerit päättivät huhtikuussa 2018 vuoden 2020 budjetin priorisoinneista. Priorisoinnit ovat samat kuin edeltävänä vuonna, toisin sanoen digitalisaatio, liikkuvuus ja kansainvälinen profilointi. Pohjoismaiden pääministerit hyväksyivät elokuussa 2019 Pohjoismaiden ministerineuvoston uuden vision, jonka mukaan Pohjolasta tulee maailman kestävin ja integroitunein alue. Visio ohjaa ministerineuvoston kaikkea toimintaa vuoden aikana tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.

Jotta mainituilla alueilla tehtäviä panostuksia voidaan tukea, vuoden 2020 budjetissa priorisoidaan uudelleen 30,5 miljoonaa Tanskan kruunua, jotka jaetaan mahdollisimman tasan kolmen priorisoidun alueen kesken – alakohtaisissa ministerineuvostoissa näillä alueilla jo tehtävän laajan työn lisäksi. Jokaisen yksittäisen budjettikohdan valmistelussa otetaan myös kantaa siihen, sisältyykö niihin jo toimia, joilla edistetään sektorienvälisiä priorisointeja tasa-arvo, kestävyys (Agenda 2030) sekä lapset ja nuoret.

Digitalisaatiotyötä johtaa pääasiassa ad hoc -digitalisaatioministerineuvosto, mutta työtä tehdään myös muissa alakohtaisissa ministerineuvostoissa. Tavoitteena on Pohjoismaiden ja Baltian maiden digitaaliset sisämarkkinat, syvennetty digitaalialan yhteistyö ja yhtenäisen digitaalisen infrastruktuurin kehittäminen Pohjoismaiden asukkaille, yrityksille ja alueen viranomaisille.

Keskiössä on Digital North -julistuksen toteuttaminen, mikä tarkoittaa yhteisiä puitteita ja aikatauluja rajat ylittävien digitaalisten palveluiden saatavuudelle, 5G:n toteuttamista koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa sekä tekoälyn (AI) käytön edistämistä julkisella ja yksityisellä sektorilla.

Liikkuvuutta priorisoidaan Pohjoismaiden ministerineuvoston liikkuvuuden toimintasuunnitelmaan 2019–2021 sisältyvillä toimilla. Liikkuvuuden toimintasuunnitelma on kattava asiakirja kaikista liikkuvuutta edistävästä toimista, joita toteutetaan Pohjoismaiden ministerineuvoston työssä. Näistä voidaan mainita

työ ammattipätevyysien vastavuoroiseksi tunnustamiseksi ja rakennusmääräysten ja -standardien yhtenäistämiseksi, maiden lainsäädäntöprosesseja koskevan yhteistyön koordinointi sekä EU-lainsäädännön toimeenpano.

Lisäksi priorisoidaan myös nuorten mahdollisuutta liikkuvuuteen muun muassa Nordplus-ohjelmalla, joka on osa liikkuvuutta välittömästi edistäviä toimia. Tärkeä osa liikkuvuustyötä ovat myös tiedotustoimet, joista huolehtivat Pohjoismaiden ministerineuvoston Info Pohjola -neuvontapalvelun lisäksi myös muut toimijat, kuten raja-alueiden neuvontapalvelut.

Pohjola herättää suurta kiinnostusta kaikkialla maailmassa. Sen vuoksi Pohjoismaiden profilointia ja kansainvälistä asemointia edistävää työtä jatketaan. Yhteisiin tunnistettaviin arvoihin perustuva Pohjoismainen näkökulma on pohjoismaisen brändäyksen perusta. Näitä arvoja ovat muun muassa luottamus, tasa-arvo, kestävyys, innovaatio ja avoimuus. Profilointihankkeessa osallistutaan 2–3 suureen strategiseen panostukseen vuonna 2020. Suurlähetystöille ja muille pohjoismaisille toimijoille jaetaan tukea hakemusten perusteella, ja sosiaalisessa mediassa toteutetaan 1–2 suurta kampanjaa.

On tärkeää korostaa, että edellä mainittujen vuoden 2020 erityisten politiikanalojen budjettipriorisointien lisäksi Pohjoismaiden ministerineuvoston ja sen toimistojen, laitosten ja strategisten kumppaneiden sekä laajan hanketyön piirissä toteutetaan monia toimia. Budjettikirjan jokaisen politiikanalan johdannosta voi lukea tarkemmin alakohtaisten ministerineuvostojen strategisista tavoitteista sekä eri ministerineuvostojen työn tulosten seurannasta.

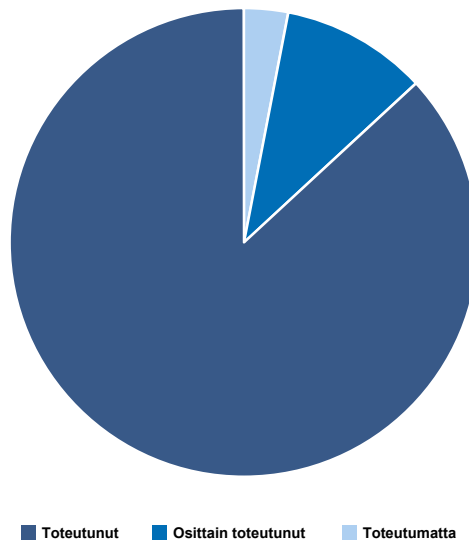
Budjetti laaditaan alakohtaisten ministerineuvostojen priorisointiehdotusten pohjalta ja esitetään pääsihteerin budjettiehdotuksena kesäkuussa 2019. Tämän jälkeen ehdotus lähetetään lausuntokierrokselle Pohjoismaihin. Yhteistyöministerit päättävät budjettiehdotuksesta syyskuussa 2019. Pohjoismaiset yhteistyöministerit hyväksyvät Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2020 lopullisen budjetin marraskuussa 2019 neuvoteltuaan siitä Pohjoismaiden neuvoston kanssa.

Tulosten seuranta ja arviointi

Pohjoismaiden ministerineuvostossa

Tulosten seuranta ja arviointi ovat tärkeitä työkaluja Pohjoismaiden ministerineuvoston budjettiprosessissa. Ne antavat mahdollisuuden käyttää näin saatavaa tietoa uusien poliittisten aloitteiden perustana. Yksittäisten ministerineuvostojen budjettikirjan johdannosta ja yksittäisistä budjettikohdista näkyy varojen käyttöä koskeva tuloslaskelma. Pohjoismaisessa budjetissa tullaan jatkossa käyttämään aikaisempaa enemmän tuloslaskelmia ja arviointeja varainjaon perustana. Vuoden 2020 budjetin laadinnassa tuloksen seurantaan käytetään viimeisintä päättynyttä tilikautta eli vuotta 2018. Vuonna 2018 ministerineuvostoilla oli yhteensä noin 420 poliittisesti hyväksyttyä tavoitetta. Näistä arvioidaan noin 97 prosenttia toteutuneiksi joko kokonaan tai osittain ja 3 prosentin arvioidaan jääneen toteutumatta, ks. seuraava kaavio.

Tulokset

Budjetin tulot ja maiden maksuosuudet

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti rahoitetaan ensisijaisesti maiden maksuosuuksilla. Maat maksavat lähtökohtaisesti summan, joka vastaa kokonaisbudjettia ilman palkoista pidätettävää maksua, nettokorkotuottoja ja muita tuloja, jotka on eritelty alla olevassa taulukossa. Maiden maksuosuudet lasketaan jakoperusteen mukaan. Se perustuu maiden osuuteen Pohjoismaiden yhteenlasketusta kahden viimeisimmän tiedossa olevan vuoden bruttokansantulosta tuotannontekijähintaan. Vuoden 2020 budjetti perustuu vuosiin 2016 ja 2017.

TULOT Tuhatta Tanskan kruunua (kuluvaan vuoden hinnan)	2017		2018		2019		2020	
	Budjetti	Jako-peruste	Budjetti	Jako-peruste	Budjetti	Jako-peruste	Budjetti	Jako-peruste
Palkoista pidätettävä maksu	13 500		13 500		13 500		13 500	
Muut tulot (esim. korot)	0		0		0		0	
Maiden maksuosuudet	921 591		937 362		943 179		954 047	
– Tanska	184 638	20,2 %	197 783	21,1 %	201 840	21,4 %	207 521	21,8 %
– Suomi	145 611	15,8 %	150 915	16,1 %	155 625	16,5 %	158 313	16,6 %
– Islanti	8 294	0,9 %	9 374	1,0 %	12 261	1,3 %	14 517	1,5 %
– Norja	292 144	31,7 %	283 083	30,2 %	267 863	28,4 %	265 352	27,8 %
– Ruotsi	289 380	31,4 %	296 206	31,6 %	305 590	32,4 %	308 345	32,3 %
Yhteensä:	935 091	100 %	950 862	100 %	956 679	100 %	967 547	100 %

Korkea-asteen koulutuksen maksujärjestelmä

Korkeampaan koulutukseen pääsyä koskevassa sopimuksessa on sovittu, että sen maksujärjestelmän vaikutukset otetaan huomioon Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetissa. Sopimus vaikuttaa siten maiden pohjoismaisen budjetin maksuosuuksiin. Maksujärjestelmä koskee Norjaa, Ruotsia, Suomea ja Tanskaa. Järjestelmän ulkopuolella ovat Islanti, Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlandi. Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan maksujärjestelmää koskevat keskinäiset maksut otetaan siten huomioon niiden maksuosuuksissa ministerineuvoston budjettiin. Sopimusta päätettiin jatkaa toistaiseksi vuonna 2018.

Sopimuksesta käy ilmi, että yksittäinen maa maksaa 75 prosentin osuuden siitä opiskelijoiden määrästä, joka saa sääntöjen mukaista opintotukea asuinmaastaan ja joka on kirjoilla korkea-asteen koulutuksessa toisessa maassa (sopimuksen artikla 1). Laskennassa ei oteta huomioon tutkijankoulutuksessa olevia opiskelijoita eikä erittelemättömässä korkea-asteen koulutuksessa opiskelevia.

Vuoden 2020 opiskelijakohtainen korvaus on 31 737 Tanskan kruunua.

Ministerineuvosto vastaanottaa laskennan pohjaksi Pohjoismaiden opintotukiviranomaisilta vuosittain tilastotiedot järjestelmään sisältyvien opiskelijoiden määrästä.

Korkea-asteen koulutuksen maksujärjestelmä, tuhatta Tanskan kruunua

	Budjetti 2017	Budjetti 2018	Budjetti 2019*	Budjetti 2020
Tanska	-78 963	-77 718	-74 000	-62 983
Suomi	33 861	43 689	54 084	53 985
Islanti	0	0	0	0
Norja	51 225	50 375	50 160	43 655
Ruotsi	-6 123	-16 346	-30 244	-34 657
Summa:	0	0	0	0

* Lukuihin sisältyy vuosien 2014–2018 poikkeaman korjauskehdotus.

Seuraavassa taulukossa ovat maiden maksuosuudet Pohjoismaiden ministerineuvostolle kansallisissa valuutoissa yhteistyöministerien hyväksymien budjettivaluuttakurssien mukaan laskettuna. Korkea-asteen koulutuksen maksujärjestelmä sisältyy lukuihin.

Budjetti 2020 – Maiden maksuosuudet kansallisissa valuutoissa

Tanska, 144 538 tuhatta Tanskan kruunua
Suomi, 28 458 tuhatta euroa
Islanti, 268 832 tuhatta Islannin kruunua
Norja, 401 308 tuhatta Norjan kruunua
Ruotsi, 385 475 tuhatta Ruotsin kruunua

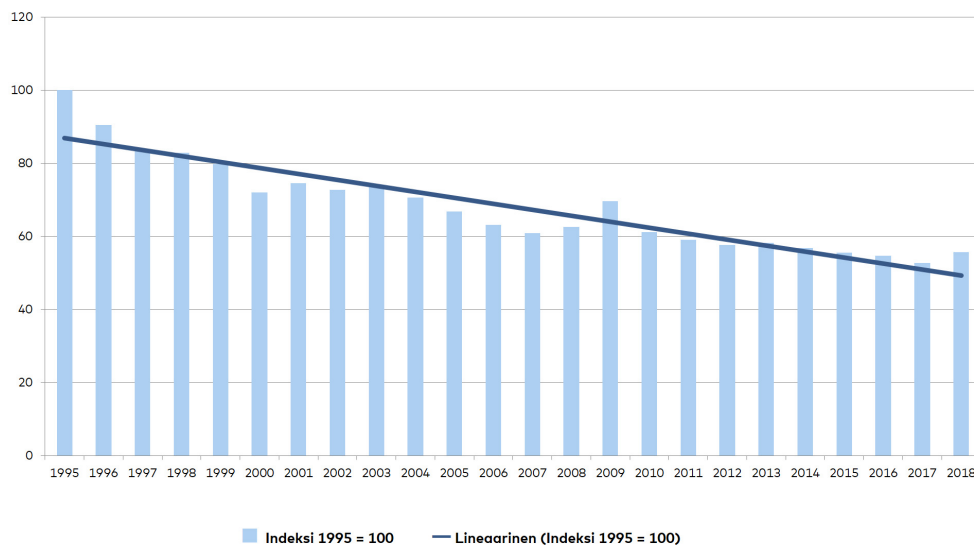
Pohjoismaiden ministerineuvoston budjettikehitys

Yksi tapa tarkastella Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetin kehitystä pitkällä aikavälillä on verrata budjettia Pohjoismaiden yhteenlaskettuun bruttokansantuotteeseen (BKT). Pohjoismainen bruttokansantuote on Islannin, Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan yhteenlaskettu BKT. Seuraavasta taulukosta näkyy budjetti suhteessa pohjoismaiseen BKT:hen vuodesta 1995 alkaen. Ministerineuvoston budjetti on pienentynyt suhteessa maiden BKT:hen kyseisellä kaudella.

Vertailu on tehty vuosina 1995–2018, ja vuoden 1995 indeksiksi on asetettu 100. Budjetin suhteellisen osuuden kasvu vuonna 2009 johtuu ennen kaikkea vuoden 2008 finanssikriisistä. Kaikkien maiden BKT laski vuonna 2009 vuoden 2008 tasosta. Siksi ministerineuvoston budjetin osuus pohjoismaisesta BKT:stä on kyseisenä vuonna suurempi.

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetin osuus pohjoismaisesta BKT:stä

Lähde: Eurostat, toukokuu 2019

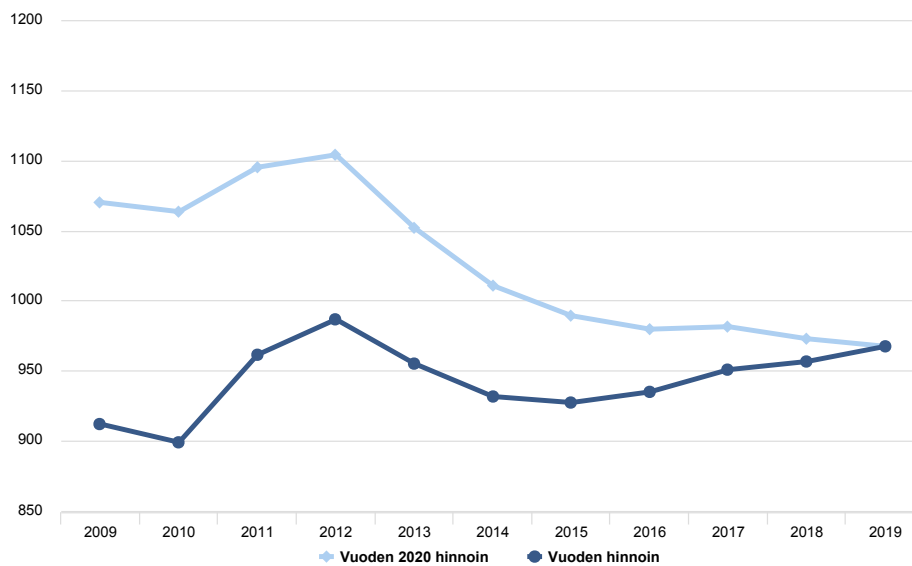

Budjetin kehitys vuosina 2009–2020

Vuoden 2020 budjettikehykseksi MR-SAM on hyväksynyt vuoden 2019 budjetin tason.

Valuuttakurssien heilahtelu selittää sen, miksi kiintein hinnoin ilmaistu vuoden 2010 budjetti on vuoden 2009 budjettia pienempi ja miksi vuoden 2011 budjettikin jää vuoden 2009 tasosta. Käytännössä kyse on Norjan ja Ruotsin kruunujen huomattavasta arvonalaskusta suhteessa Tanskan kruunuun vuoden 2008 jälkipuoliskolta vuoden 2009 puoleenväliin. Nousu vuodesta 2011 vuoteen 2012 ja edelleen vuoteen 2013 johtuu vastaavasti Norjan ja Ruotsin kruunujen kallistumisesta Tanskan kruunuun nähden. Kiinteiden hintojen suhteellisen suuri lasku vuosina 2014 ja 2015 ja vielä vuonna 2016 johtuu paitsi vuosien 2014–2016 budjettileikkauksista, myös Ruotsin ja Norjan kruunujen arvon heikkenemisestä suhteessa Tanskan kruunuun. Ruotsin ja Norjan kruunujen arvon heikkeneminen selittää laskun myös vuosina 2016–2020.

Budjetin kehitys vuosina 2009–2020 (MDKK)

Käyttämättömien varojen kehitys vuosina 2015–2018

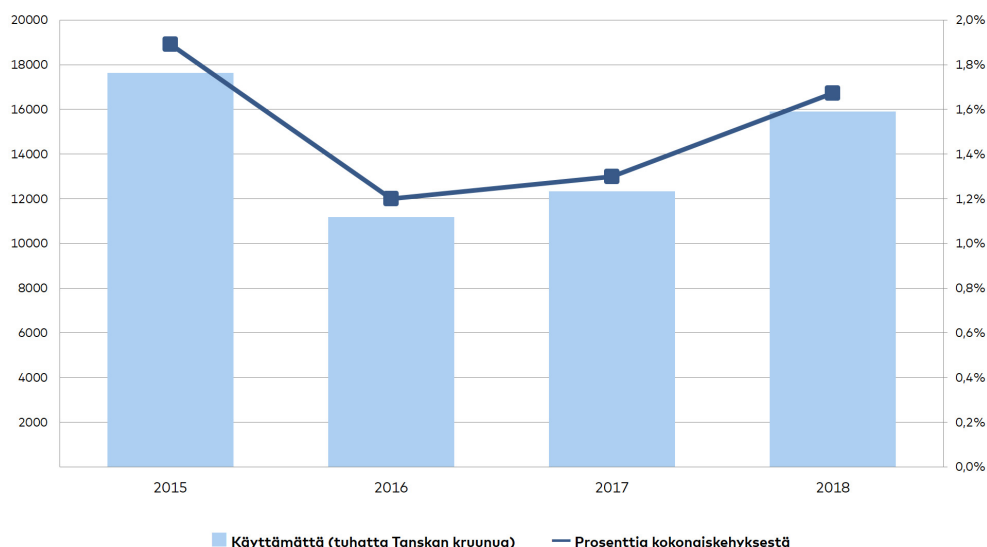
Käyttämättä jääneet varat ovat varoja, joiden käytöstä tiettyyn tarkoitukseen ei ole tehty päätöstä. Varoja voi jäädä käyttämättä ainoastaan niissä budjettikohdissa, joihin sisältyy hankevaroja ja ohjelmaluonteisen toiminnan varoja, sillä laitoksille ja organisaatioille myönnetty varat maksetaan ulkopuolisille toimijoille, joilla on varojen käyttöoikeus. Siksi kyseiset varat käytetään lähtökohtaisesti aina 100-prosenttisesti ministerineuvoston budjetista. Hankevarat ja tukijärjestelmät muodostivat yhteensä noin 56 prosenttia ministerineuvoston vuoden 2018 budjetista.

Budjetin aiemman uudistamisen ja pääsihteerin ehdotusluettelon hyväksymisen yhteydessä vuonna 2007 yhteistyöministerit päättivät ottaa käyttöön 20 prosentin säännön sekä siihen liittyvän 200 000 Tanskan kruunun vähimmäisumman. Tämän perusteella enintään 20 % kuluvan vuoden kustakin budjettikohdasta saa siirtää seuraavalle vuodelle. Aina on kuitenkin mahdollista siirtää 200 000 Tanskan kruunua. Tämä sääntö on budjetin modernisoinnin yhteydessä vuonna 2014 muutettu 15 prosentin säännöksi. Samalla siirrettäväksi vähimmäismääräksi on päätetty 150 000 Tanskan kruunua. Vähimmäisraja otettiin käyttöön, koska pelkkä prosentuaalinen järjestelmä olisi suhteettoman ankara pieniä hankkeita koskeville budjettikohdille.

Yhteistyöministerit päättivät toukokuussa 2009, että 15 prosentin rajan ylittävät varat palautetaan toimintavuodesta 2009 alkaen jäsenmaille, kunnes palautusten yhteenlaskettu määrä on 35 miljoonaa Tanskan kruunua. Päätös tehtiin sen perusteella, että vuoden 2008 budjettikehystä kasvatettiin kertaluonteisesti 35 miljoonaa Tanskan kruunua globalisaatioaloitteiden rahoittamiseksi.

Alla olevasta taulukosta näkyy käyttämättömien varojen kehitys vuosina 2015–2018 ja niiden jakautuminen ministerineuvostoittain sekä tuhansina Tanskan kruunuina että prosentteina sektorin kokonaiskehyksestä.

Käyttämättömät varat vuosien 2015–2018 päättyessä

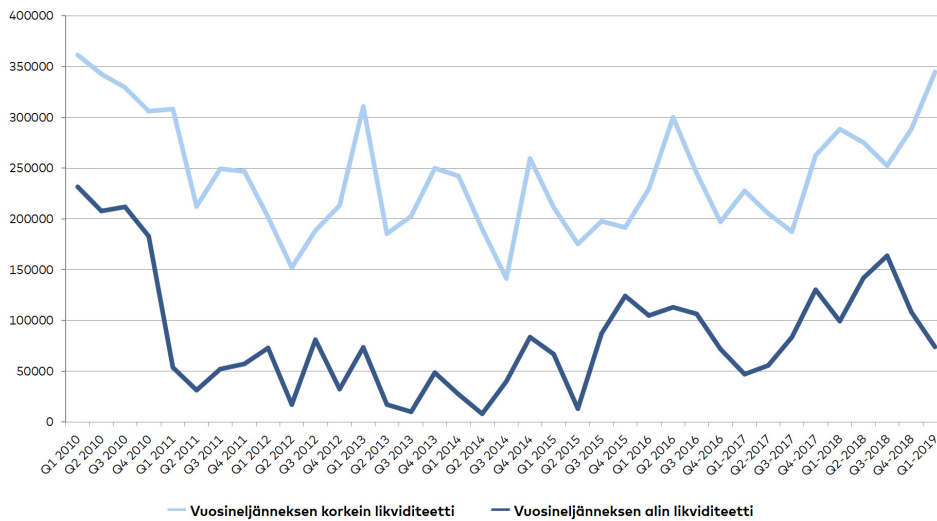
Käyttämättömät varat vuosien 2015–2018 päättyessä (tuhatta Tanskan kruunua)									
Sektorit	2015	% sektorin koosta	2016	% sektorin koosta	2017	% sektorin koosta	2018	% sektorin koosta	leikattu 15 %:n säännön mukaan
Priorisointibudjetti	3 841	5,0 %	2 372	3,1 %	3 185	3,5 %	1 956	2,2 %	
Kansainvälinen yhteistyö	6 090	8,0 %	653	0,9 %	1 526	2,8 %	3 185	5,3 %	
Koulutus ja tutkimus	1 049	0,0 %	1 422	0,6 %	706	0,3 %	1 220	0,6 %	
Sosiaali- ja terveyspolitiikka	268	1,0 %	185	0,5 %	612	1,6 %	399	0,9 %	
FJLS	122	0,0 %	367	0,9 %	421	1,0 %	116	0,3 %	
Kulttuuripolitiikka	1 473	1,0 %	2 453	1,4 %	2 677	1,5 %	3 314	1,9 %	
Tasa-arvo	142	2,0 %	90	1,0 %	180	2,0 %	363	3,9 %	
Kestävä kasvu	1 541	1,0 %	1 033	0,8 %	288	0,2 %	349	0,3 %	
Ympäristö	1 111	3,0 %	699	1,6 %	514	1,1 %	1 700	3,7 %	
Työelämäala	396	3,0 %	150	1,1 %	330	2,3 %	395	2,8 %	
Talous- ja rahapolitiikka	191	11,0 %	41	2,3 %	165	8,8 %	41	2,6 %	
Oikeusyhteistyö	207	15,0 %	211	15,0 %	10	0,7 %	0	0,0 %	
Muu toiminta	1 190	1,0 %	1 506	1,4 %	1 727	1,6 %	2 857	2,5 %	845
YHTEENSÄ	17 623	1,90 %	11 182	1,2 %	12 341	1,3 %	15 893	1,7 %	

Likviditeetin kehitys

Alla olevassa kuvassa on kaksi käyrää. Sininen käyrä on koko likviditeetin korkein taso kullakin kvartaalilla, ja punainen osoittaa matalimman tason. Likviditeettivaranto sisältää ministerineuvoston koko likviditeetin, jossa muut kuin Tanskan kruunuissa olevat varat on muunnettu Tanskan kruunuiksi.

Budjettivuodesta 2008 lähtien maat ovat maksaneet osuutensa neljässä erässä aiemman kahden sijasta, mikä on muuttanut ministerineuvoston likviditeetin kehitystä. Vuoden 2014 puolestavälistä lähtien maat ovat alkaneet maksaa kahdeksan kertaa vuodessa. Näistä neljä maksua tapahtuu Tanskan kruunuissa ja neljä maiden omissa valuutoissa.

MR-SAM päätti marraskuussa 2010 lykätä maiden maksuja kahdella kuukaudella. Tämän seurauksena ministerineuvoston kokonaislikviditeetti on pienentynyt huomattavasti jo vuonna 2011, ja ajoittain sen jälkeen se on ollut lähellä nollaa. Tästä syystä NSK päätti joulukuussa 2018, että vuonna 2019 käytetään väliaikaisratkaisuna sellaista maksuprofiiliin muutosta, jossa maat maksavat maksuosuutensa Tanskan kruunuissa; 40 % ensimmäisenä vuosineljänneksenä ja 20 % seuraavina vuosineljänneksinä.

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti budjettikohdittain

(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Priorisointibudjetti	90 254	90 990
<i>Puheenjohtajamaan erä, Ruotsi</i>	<i>15 255</i>	<i>15 240</i>
1-8025 Etähoitopalvelut (etälääketiede) ja sähköiset reseptit yli maanrajojen	4 068	4 064
1-8026 Pohjoismaisten kestävien ratkaisujen edistäminen	4 068	4 064
1-8027 Kestävät pohjoismaiset kaupungit, keskiössä ilmastoölykäs liikkuminen	4 068	4 064
1-8028 Nuorten sosiaalinen osallistaminen ja osallisuus sosiaalisesti eriytyneillä alueilla	3 051	3 048
<i>Puheenjohtajamaan erä, Norja</i>	<i>0</i>	<i>15 241</i>
1-8019 Siirtyminen vihreään talouteen ja pohjoismaisten kaupunkialueiden kilpailukyky	0	3 353
1-8020 Sininen ja vihreä biotalous	0	3 861
1-8021 Terveys	0	2 642
1-8022 Kotouttaminen	0	5 385
1-8023 Ulkopoliittisten instituuttien yhteistyön vahvistaminen	0	0
1-8024 Pohjoismainen energiayhteistyö	0	0
<i>Puheenjohtajamaan erä, Islanti</i>	<i>15 255</i>	<i>15 240</i>
1-8031 Meri – sininen kasvu pohjoisessa	5 085	5 080
1-8032 Kestävä matkailu pohjoisessa	5 085	5 080
1-8033 Pohjoismaiden nuoret	5 085	5 080
<i>Puheenjohtajamaan erä, Tanska</i>	<i>15 255</i>	<i>0</i>
1-8034 Pohjoismaalaisten nuorten kestävät yhteisöt / Nordic Youth in Sustainable Dialogue	5 085	0
1-8035 Pohjolan rannikkoyhteisöjen kestävä kehitys	5 085	0
1-8036 Visiosta toteutukseen – reuna-alueiden tulevaisuuden energiaratkaisut	5 085	0
<i>Priorisointierä</i>	<i>44 489</i>	<i>45 269</i>
1-8410 Poliittiset priorisoinnit	1 962	3 937
1-8411 Poliittiset aloitteet	8 266	8 128
1-8412 Yhteistyöministeriöiden (MR-SAM) käyttöön	2 117	2 082
1-8420 Profilointi ja asemointi	10 489	5 314

1-8510 Uudet sektorienväliset aloitteet	203	7 112
1-8520 Pohjoismaisia ratkaisuja globaaleihin yhteiskuntahaasteisiin	5 994	10 394
1-8530 Digitalisaatioministerineuvosto (MR-DIGITAL)	15 458	8 302
(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Yhteistyöministerit	116 861	113 713
<i>Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteiset toiminnot</i>	<i>34 825</i>	<i>32 810</i>
1-0410 Norden-yhdistysten liitto	4 283	3 411
1-0425 Grönlanti-tuki	778	765
1-0435 Pääsihteerin käyttövaranto	443	436
1-0460 Kestävä kehitys (aiemmin Kestävä Pohjola)	3 251	3 197
1-1011 Tiedotustoiminta	3 072	3 021
1-1012 Norden i Fokus	4 949	4 866
1-1013 Tilastot	3 689	2 743
1-1030 Info Norden	6 848	6 734
1-1036 Pohjoismaiden väliset rajaesteet	5 255	5 167
1-1050 Virkamiesvaihto	1 240	1 219
1-2534 Tuki Pohjoismaiselle kesäyliopistolle (NSU)	1 017	1 251
<i>Ministerineuvoston sihteeristö (PMNS)</i>	<i>82 036</i>	<i>80 903</i>
1-0180 Ministerineuvoston sihteeristö (PMNS)	82 036	80 903
(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Kansainvälinen yhteistyö	59 968	61 010
1-0820 Pohjoismaiden lähialueyhteistyö	30 567	30 856
1-0980 Kumppanuus ja raja-alueyhteistyö	594	1 084
1-0960 Itämeren alueen kansalaisjärjestötoiminta	0	0
1-0810 Ministerineuvoston Viron-, Latvian-, Liettuan- ja Luoteis-Venäjän-toimistot	15 624	16 108
1-0850 Kansainvälinen toiminta	1 885	1 853
1-0870 Arktinen yhteistyöohjelma	9 369	9 212
1-0950 Valko-Venäjä-toiminta	0	0
1-0990 Yhteistyö Pohjoismaiden länsinaapurien kanssa	1 929	1 897

(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Koulutus- ja tutkimusministerineuvosto (MR-U)	224 723	222 086
<i>Yleiset koulutus- ja tutkimuspanostukset</i>	4 498	4 463
2-2505 Käyttövarat – koulutus ja tutkimus	4 498	4 463
<i>Politiikan kehittäminen ym.</i>	15 723	15 460
2-2544 Pohjoismainen kieliyhteistyö	7 397	7 273
2-2553 Politiikan kehittäminen – tietoyhteiskunta ja IT-infrastruktuuri	0	0
2-3127 Politiikan kehittäminen – aikuisten oppiminen	8 326	8 187
<i>Liikkuvuus- ja verkosto-ohjelmat</i>	86 356	85 033
2-2513 Nordplus	80 650	79 422
2-2515 Nordic Master	5 706	5 611
<i>Laitos</i>	97 459	96 789
2-3100 NordForsk	97 459	96 789
<i>Muu tutkimus</i>	20 687	20 341
2-3180 Teoreettisen fysiikan pohjoismainen laitos (NORDITA)	8 397	8 257
2-3181 Pohjoismainen merioikeuden laitos (NIFS)	2 504	2 462
2-3182 Pohjoismainen Aasian-tutkimusinstituutti (NIAS)	3 966	3 900
2-3184 Pohjoismainen vulkanologinen instituutti (NORDVULK)	4 054	3 986
2-3185 Pohjoismainen saamelaisinstituutti (NSI)	1 766	1 736
(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Sosiaali- ja terveystieteiden ministerineuvosto (MR-S)	42 331	41 799
<i>Hankevarat</i>	23 545	22 552
3-4310 Hankevarat – sosiaali- ja terveystieteiden ministerineuvosto	4 844	4 163
3-4311 Terveystieteiden pohjoismainen yhteistyö	3 447	3 389
3-4312 Sosiaali- ja terveystieteiden pohjoismainen yhteistyö	3 462	3 404
3-4320 Vammaisalan pohjoismainen yhteistyöneuvosto	1 219	1 199
3-4340 Pohjoismainen lääkintätilastokomitea (NOMESKO) ja Pohjoismainen sosiaali- ja terveystieteiden tilastokomitea (NOSOSKO)	2 054	2 020
3-4382 Pohjoismainen hammaslääkärin koulutuslaitos (NIOM)	8 519	8 377
<i>Laitokset</i>	18 786	19 247
3-4380 Pohjoismainen hyvinvointikeskus	18 786	19 247

(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Kulttuuriministerineuvosto (MR-K)	180 255	181 622
<i>Yleiset kulttuuripanostukset</i>	<i>53 516</i>	<i>56 002</i>
4-2203 Käyttövarat – kulttuuri	727	715
4-2205 Pohjoismainen kulttuurirahasto	36 916	36 299
4-2206 Pohjoismaiden neuvoston palkinnot	4 446	4 372
4-2208 Strategiset panostukset	11 427	14 616
<i>Lapset ja nuoret</i>	<i>6 489</i>	<i>6 381</i>
4-2212 Pohjoismainen lapsi- ja nuorisoyhteistyön komitea (NORDBUK)	6 489	6 381
<i>Elokuva ja viestimet</i>	<i>31 464</i>	<i>32 410</i>
4-2222 Pohjoismainen elokuva- ja televisiorahasto	28 352	29 350
4-2228 Viestintätutkimuksen pohjoismainen dokumentointikeskus (NORDICOM)	3 112	3 060
<i>Taideala</i>	<i>32 691</i>	<i>31 944</i>
4-2251 Kulttuuri- ja taideohjelma	17 140	16 853
4-2253 Pohjoismainen käännöstuki	3 448	3 190
4-2254 Pohjoismaiden ja Baltian maiden kulttuurialan liikkuvuusohjelma	12 103	11 901
<i>Pohjoismaiset kulttuuritalot (laitokset)</i>	<i>47 754</i>	<i>48 156</i>
4-2270 Reykjavikin Pohjolan talo (NOREY)	11 946	12 862
4-2272 Färsaarten Pohjolan talo (NLH)	14 265	14 068
4-2274 Ahvenanmaan Pohjola-instituutti (NIPÅ)	3 104	3 057
4-2277 Grönlandin Pohjola-instituutti (NAPA)	6 685	6 593
4-2548 Pohjoismainen kulttuuripiste (NKK)	11 754	11 576
<i>Muut kulttuuripanostukset</i>	<i>8 341</i>	<i>6 729</i>
4-2232 Muu kulttuuritoiminta	4 300	2 756
4-2234 Saamelaisyhteistyö	4 041	3 973

(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Maa- ja metsätalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikeasiain ministerineuvosto (MR-FJLS)	43 926	42 125
5-6420 Uusi pohjoismainen ruoka	955	949
<i>Kalastus</i>	<i>6 660</i>	<i>6 611</i>
5-6610 Hankevarat – kalastus	6 660	6 611
<i>Maa- ja metsätalous</i>	<i>30 041</i>	<i>28 588</i>
5-6510 Hankevarat – maatalous	403	396
5-6520 Pohjoismainen maataloustutkimuksen kontaktielin (NKJ)	941	988
5-6310 Hankevarat – metsätalous	326	321
5-6581 Yhteispohjoismainen metsäntutkimus (SNS)	5 983	5 946
<i>Laitokset – maatalous</i>	<i>22 388</i>	<i>20 937</i>
5-6585 Pohjoismainen geenivarakeskus (NordGen)	22 388	20 937
<i>Elintarvikkeet</i>	<i>6 270</i>	<i>5 977</i>
5-6810 Hankevarat – elintarvikkeet	5 677	5 394
5-6830 Pohjoismainen toimintasuunnitelma terveyden ja elämänlaadun parantamiseksi	593	583
(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Tasa-arvoasiain ministerineuvosto (MR-JÄM)	11 671	9 376
<i>Hankevarat</i>	<i>11 671</i>	<i>9 376</i>
6-4410 Strategiset panostukset – tasa-arvo	3 856	3 692
6-4411 Strategiset panostukset – HLBTIQ	2 034	0
6-4420 Pohjoismainen tasa-arvorahasto	3 054	3 003
6-4480 Pohjoismainen tasa-arvotiedon keskus (NIKK)	2 727	2 681

(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Kestävän kasvun ministerineuvosto (MR-TILLVÄXT)	131 921	129 593
<i>Elinkeinopoliittika</i>	<i>86 241</i>	<i>84 763</i>
7-5140 Hankevarat – elinkeinopoliittika	5 085	1 553
7-5280 Pohjoismaiden projektivientirahasto Nopef	15 706	15 621
<i>Laitokset – elinkeinopoliittika</i>	<i>65 450</i>	<i>67 589</i>
7-5180 Nordic Innovation (NI)	65 450	67 589
<i>Energiapoliittika</i>	<i>12 832</i>	<i>12 407</i>
7-5141 Hankevarat – energiapoliittika	3 717	3 355
<i>Laitokset – energiapoliittika</i>	<i>9 115</i>	<i>9 052</i>
7-3220 Pohjoismainen energiantutkimus (NEF)	9 115	9 052
<i>Aluepoliittika</i>	<i>32 848</i>	<i>32 423</i>
7-5143 Yhteistyöohjelman täytäntöönpano	7 246	6 825
7-5151 Pohjoismainen Atlantti-yhteistyö (NORA)	6 883	6 768
7-5160 Raja-alueyhteistyö	8 426	8 285
<i>Laitokset – aluepoliittika</i>	<i>10 293</i>	<i>10 545</i>
7-6180 Nordregio	10 293	10 545
(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Ympäristö- ja ilmastoasiain ministerineuvosto (MR-MK)	47 555	47 180
8-3310 Käyttövarat – ympäristö	5 085	4 095
8-3311 Työryhmät – ympäristö	26 294	25 136
8-3312 Pohjoismaiden neuvoston ympäristöpalkinto	866	852
8-3320 Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön (NEFCO) ympäristökehitysrachasto	10 170	11 643
8-6720 Joutsenmerkki – pohjoismainen ympäristömerkki	5 140	5 454

(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Työelämäalan ministerineuvosto (MR-A)	15 223	14 373
<i>Hankevarat</i>	<i>11 606</i>	<i>10 811</i>
9-4110 Muut hankevarat – työelämäala	1 726	1 097
9-4111 Pysyvät työryhmät – työelämäala	4 774	4 694
9-4120 Nordjobb	3 381	3 324
9-4130 Viestintä – työelämäala	1 725	1 696
<i>Laitokset</i>	<i>3 617</i>	<i>3 562</i>
9-4180 Pohjoismainen työsuojelukoulutus- instituutti (NIVA)	3 617	3 562
(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Talous- ja rahapolitiikan ministerineuvosto (MR-FINANS)	1 634	1 607
10-5210 Hankevarat – talous- ja rahapolitiikka	1 634	1 607
(tuhatta Tanskan kruunua)	2020	2019
Oikeusyhteistyön ministerineuvosto (MR-LAG) yhteensä	1 225	1 205
11-7110 Hankevarat – oikeusyhteistyö	1 225	1 205

Liite

Liite 1: Pohjoismaisten laitosten määrärahat kansallisissa valuutoissa

		2020	2019	
MR-U				
2-3100	NordForsk	126 570 000	124 088 000	NOK
MR-S				
3-4380	Pohjoismainen hyvinvointikeskus (NVC)	26 459 000	26 009 000	SEK
MR-K				
4-2270	Reykjavikin Pohjolan talo (NOREY)	221 222 000	214 367 000	ISK
4-2272	Färssaarten Pohjolan talo (NLH)	14 265 000	14 068 000	DKK
4-2274	Ahvenanmaan Pohjola- instituutti (NIPÅ)	416 100	410 400	EUR
2-2277	Grönlannin Pohjola- instituutti (NAPA)	6 685 000	6 593 000	DKK
2-2548	Pohjoismainen kulttuuripiste (NKK)	1 575 600	1 553 800	EUR
MR-FJLS				
5-6585	Pohjoismainen geenivarakeskus (NordGen)	31 532 000	28 293 000	SEK
MR- TILLVÄXT				
7-5180	Nordic Innovation (NI)	85 000 000	86 653 000	NOK
7-3220	Pohjoismainen energiantutkimus (NEF)	11 838 000	11 605 000	NOK
7-6180	Nordregio	14 497 000	14 250 000	SEK
MR-A				
9-4180	Pohjoismainen työsuojelukoulutusinsti- (NIVA)	484 900	478 000	EUR

Liite 2: Valuuttakurssit ja inflaatioprosentit 2020

Valuuttakurssit:

100 EUR = 746 DKK

100 ISK = 5,4 DKK

100 NOK = 77 DKK

100 SEK = 71 DKK

Inflaatioprosentit:

Tanska 1,4 %

Suomi 1,4 %

Islanti 3,2 %

Norja 2,0 %

Ruotsi 1,73 %

Hankevarojen muuntokerroin on 1,7 %.

Tietoa tästä julkaisusta

Toimintasuunnitelma ja budjetti 2020 – Tiivistelmä

PolitikNord: 2020:702

ISBN 978-92-893-6485-0 (PDF)

ISBN 978-92-893-6486-7 (ONLINE)

<http://doi.org/10.6027/politknord2020-702>

© Pohjoismaiden ministerineuvosto 2020

Ulkoasu: Mette Agger Tang

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimmista alueellisista yhteistyömuodoista. Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti.

Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa.

Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Nordens Hus

Ved Stranden 18

DK-1061 Kööpenhamina

www.norden.org

Pohjoismaisia julkaisuja voi ladata ja tilata osoitteesta www.norden.org/nordpub.